

Ko te tangata noona ra te whenua i riihitia ra, ko toku tipuna ko Henere. Ko te kai-whakamaori ko Hihira Morowati. No te 83 te riihitanga, no te 96 ka hokona. Ara rawa ake matou ki te whawhai mo taua whenua kia mau kua pahitia te rihi i te tau, 1894. Na te rarangi o te Ture o te 93 i huri taua rihi pohehe ki runga ki te ture tika kia ma ai te kuare o te kai-whakamaori ra. Ahu noa atu kia Kaihau ma he aha te aha. Ko ianei te mohio kura o enei tu momo tangata. Penei no enei kuranga i a Ta Apirana ma nei kei te mau tonu to matou 600 eka.

Na toku kore e ahua hohonu ki nga mohiotanga kura i kore ai ahau i whakaae ki te tono a Kingi Rata me nga Ariki i te tau 1921 kia whakaari ahau ko Maui, a u noa. Na, ma Apirana e here nga ahuatanga i naianei kei riro i te tai-ki. Kei te pari tonu te tai a te pakeha, muru i nga whenua maori, me te hoatu ano a nga maori katahi ka riro rawa atu.

Ehoa ma ko te ahua tenei o matou, o te hunga e mea nei e rite tonu ana to matou mohio ki o nga tangata i tae ki nga kura nunui, pera me te Aute Kareti. Ina hoki whanau ake ta te Aute Kareti, ko Ta Apirana, ko Ta Maui. Whanau ake ta raua ko Muru, ko Raupatu. No runga i a Tainui ko Tau Henare. Kanui tona kaha ki te toko ake i tona waka ka u ki te tauranga. Ko te Tuiti kei te whakatere i te waka o Ngaitahu. Kua mate atu he tetekura kua ora mai he tetekura. E tu ana ratou, ano kei te hiku tuna, tu tonu. Heoi ano te mahi he whakarongo ki te reo o te kai-titiro wheta o Ta Apirana. E hoa ma, i kore ai e hoha, i waiho tonu ai to tatou hoa i te ngatu na te waimarie-tanga o tatou ki te ingoa nei. Minita Maori.

Tenei ake pea nga ra e hohatia ai te ingoa nei. Otira ma nga hua e mohiotia te karepe i runga i te tumatakuru. Ahakoa kino ka matomato tonu, heoi ano pai rawa te urunga ko te kauae anake te whakawiri ana. No reira, mai ra ano o te iri-nga o te Ingoa nei ki a ia, huri noa te ra o Ngaruawahia, ara noa mai te ra o Waitara, i hui mai ai te whanau a te Tatana, tetahi mea atahua. Ahakoa he nui te mauitui o Ta Maui i taua wa, engari i te tutakitanga ki ona tuakana o te Aute Kareti kia Tomoana, Whenuakura, Tiweka Anaru, Raumoa, Tai-porutu, Hakiwai, Ta Apirana orationi ake te mate. E tika ana ano kia ora, no te mea ko te waha Rawhiti tera ka u atu ra ki tona aroaro. I te hauora o Ta Maui ka puta i a ia enei kupu ki ona hoa tau-whaingā: Ko koutou enei e tuku nei i au kia mate. E kore au e mate! I whakamavama te Minita no Ta Maui te rohe pooti tino uaua rawaatu. He ratana kei tona rohe, poka ke nga tikanga, He Tohu rekeke ano. He Whiti, he reo ke. Ko Waikato kei kora ake me ana tikanga. No reira ko Ta Maui te tangata kei a ia te pikaunga taumaha. I 'hiehie' katoa nga tangata ki enei kupu a te Minita.